

הורה לו הגרמני פריינד זייע שימנע משידוך זה, באומרו "דער רבי זכותו יגן עלינו האט געהאלטן אז שייטל איז א איסור דאורייתא !!!" – הרבי מסאטמר זייע אהז שהמאה הוא איסור דאורייתא!!!

הרה"ק האדמו"ר מכטראפקיב זצוק"ל

לפנינו חלק ממכתב שכתב:

כבוד הרב הגדול בתורה ח"י טובא, מתוך ומסיק שמעתתא אליבא דהלכתא, כשי"ת מו"ה ר' אברהם ברויל לפישץ שליט"א: הן הובא לפני קונטרסו על ענין איסור השייטלעך (פאה נכרית) שהנשים נושאות על ראשן ויוצאות בהם לשוק ברשות הרבים. אשר יותר משישים גבורים אגונים אדירי התורה מדור דור פסקו דאסור, וכבודו שליט"א בירר הדק היטב שגם השלטי גבורים סובר כותביהו דאסור. והוכיח דבריו הללו בצדק, מדברי השלטי גבורים עצמו במסי' כתובות ע"ב ובר"י ל"ג אשר מדבריו שם מוכיח הוא עצמו את כוונתו גלוי בעליל, שגם בדבריו שבשי"ג במסי' שבת אמתני' יוצאת אשה כו', ג"כ כוונתו לאסור ללכת ברשות הרבים – ממילא נפל היסוד של המתירין... אפילו שלכמה יהיה קשה להודות מפני הבושה והנצחון, ואני תפילה להי' יתברך, שכל חכמי זמנינו ישימו לב לדברי אמת אלה, כי האמת אהוב מכל – ואע"פ שכמה תלמידי חכמים כבר נשקעו בטעות זו, ויהי' קשה להם להודות מפני הבושה והנצחון, כידוע. אבל בטוחני שרבים מיראי' ה' רודפי אמת יעשו להם את דברי כתי"ר עטרה לראשם, ויסבירו לנשותיהם שיש איסור ללכת לרשות הרבים בשייטל מפאה נכרית...

הרה"ק בעל "ייטב לב" מסוגעט זצוק"ל

זה לשונו הקי' בתוכחת מוסר ליי"ג מידות אות כ"ח:

"רנני להזכיר את הנשים, ולבקש מאיתם, ולהזהירם לבל ילכו בראשיהם כאשר עד עתה, כי כפי הנשמע הוא פריצות גדול, אוי לעינים שכך רואות ולאוגנים שכך שומעות, יש מהן שהולכות בפאה נוכרית שזא אסור! כמו שכתב בספר "באר שבע" באורך...

הרה"ק בעל "יסוד העבודה" מסלונים זצוק"ל

זה לשון קודשו: "שימוע נשמע צעקתך, אשר הלכו בשערות דעמן מהיתר "פרוק" [פאה], סרחו בשערות נפשן, וחס ושלום כשלומית בת דברי, פיגלו למטה! דור לא יבורך! ומי יודע גודל המגם מזה בערוה! ערו עד היסוד! והולידו פרוצים! איש לביתו יחוש! אשר יהיה ביתו בלי פרוץ! נחל שטים! ונחל גר המגרר שבע תועבות עימהם! אוי לאוגנים שכך שומעות! ואוי ואבוי לבעל המחריש! אין זו אסקופת החסידות! כי אם סף הערלים! וערלי לב הנמכרים גופם ונפשם! עכ"ל. הרה"ק ר' מוטיל מסלונים זי"ע אמר בזה"ל: מה אעשה, שכאשר יוצאים לרחוב, אזי מהמציאות רואים שפאה היא אסורה מדאורייתא!

הרה"ק בעל "הקל יצחק" מספינקא זצוק"ל

זה לשונו הקדוש (בשית' "תקל יצחק" סי' פ"א): "והנה כל הדברים נכונים, דבדואי איסור גמור הוא... דנהגו אבות אבותינו לאסור, והעוברת על זה יוצאה בלי כתובה... אך למען לברר דומה האיסור הנני להעתיק דברי רבותינו בזה, ואעיר הערות קטנות בדבריהם הקי'... דיש מקום לומר דהוא איסור מדאורייתא! דהא הוא דמי ממש לשיער שלה, וכל הוראה אותן ידמה בעיני כאלו הן שערותיהן, על כן יש בה איסור מדאורייתא משום פריצות! כמו בראש פרוע לגמרי..."

הרה"ק בעל "ערוגת הבושם" זקנו של הרה"ק מפאפא זצוק"ל

כותב בצוואתו הקדושה (י"חמה דרבי"ח אות י"ח) בזה הלשון: "והוה זהירים באזהרה יתירה שלא יצא חס ושלום אפילו מקצת שיער חוץ לצמתן, ואפילו פאה נכרית אני אוסר עליכם, ותזכו לזרע ברך, דור ישרים מבורך", עכ"ל.

הרה"ק ר' יעקב מפשעווארסק זצוק"ל

סיפר על רבו הרה"ק ר' חנה מקאלשיץ זצוק"ל: "דוה לבו מאוד על שנפרצו פרוצות בחומת היהדות, ועברו לבני ישראל מנימוסי הנוכרים אשר סביבותיהם במילי דצניעותא, כגון לבישת פאה נכרית, אף שמנהג זה נתפשט ונפרץ מאוד אף בקרב יהודים חרדים די בכל אתר ואתר, לא זה דעת רבינו בשביל כך משיטת זקינו מרן הגאון הקדוש מצאנו בשו"ת "דברי חיים" ושאר גדולי האחרונים שהוא איסור גמור. (דברי חנה השלם-עמוד ק"ע מפי כ"ק אדמו"ר זי"ע)

הרה"ק בעל "דברי חיים" מצאנז זצוק"ל

כתב בספרו הקדוש (שו"ת "דברי חיים" ח"ב י"ד סי' מ"ט) בזה הלשון:

שאלה: אם מותר לאשה לילך בפאה נכרית בשוק?

תשובה: כבר האריכו בזה בסי' באר שבע ובכל האחרונים, ורובם מסכימים לאסור, ועיין בכנסת הגדולה באבן העזר (סי' כ"א) שרבו האוסרים, וכן בעצי ארזים אוסר, ויותר מזה מבואר בר"ן בכתובות ובריטב"א שם מובא באסיפת זקנים שאפילו לתת חתיכת משי וכדומה על הפדחת [על המצח] שיהי' דומה לשיער אסור, דזה הוי דת יהודית, ותימה על כה"ג בא"ע שנטש ממנו דבריהם, ולכן בודאי אסור לצאת בפאה נכרית! והוא דת יהודית!

ובדבריו הקדושים בחלק א' סימן ל', כתב שם בזה"ל: "כי ידעתי בבירור בהיותי אצל מו"ח ז"ל במעריץ, שגם שם לא הלכו במלוכשי פריצות כזה ח"ו, וכפי ששמעתי אז, לא נמצאת בכל מדינת אשכנז שום אשה חשובה לילך בשערות, ופיאה נכרית, רק איזה מנקלי העם פחותי הערך, והיו לקלס! ורק בעוה"ר מקרוב נשתרב המנהג הזה מן האפיקורסים, ולכן ח"ו לא עבור זה נאמר שהותר גם לנשי מדינתנו לנהוג כן, והאיסור במקומו! והעובר לוקח מן התורה!" עכ"ל.

הרה"ק ר' יעקב משה מקאמארא זצוק"ל

לשונו הקדוש בצוואתו הקדושה שכתב ביום ד' תרפ"ו בקאמארא:

"אסור לילך בגילוי ראש, אפילו שייטל [פאה] משערות אסור לילך, ובאם שתלך, לא היא ולא בניה ובני בניה חשובה כבתי, ולא אצל אבותי, ולא בכלל ישראל, ואין עליהם

שום זכות אבות. והי' ישלם לה בעד זה בלי ספק באם שיצייתו אותי, בטח בשבועה דאורייתא, שתהיה רבת בנים, ויתנם הי' לאריכות ימים, ופרנסה בכבוד, בלי שום צער, אנכי אערבנו על הכל יתרוםם השם מלך מלכי המלכים".

(הובא בספר "אמרי קודש" קאמארא עמי שכא אות ה')

הרה"ק בעל "בית אהרן" מקארלין זצוק"ל

אמר בזה הלשון:

התפשטות המחלה הנוראה [מחלת הסרטן] מתפשטת בעולם, כפי התפשטות הפאה!!!. ובלשונו הטהור: די יענע מחלה ווערט פארשפרייט, לויט וויפועל די שייטלעך, ווערן פארשפרייט!!! – רחמנא ליצלן! הי' ישמור ויצייל את כל עמו ישראל!

(מפי הרה"י ר' חיים אשר לדרמן זצ"ל)

הרה"ק ר' אליעזר זאב מקרעטשניף זצוק"ל

הסיפור שלפנינו סיפרה הרבנית הצדקנית מנדבורנה ע"ה שנכחה בשעת מעשה:

בזמן שמחת אחת מבנותיו של הרה"ק מקרעטשניף זי"ע כשכבר כל המשפחה היו מוכנים על העגלות לצאת אל החתונה, לפתע שמע האברך נהוא הרה"ק ר' חיים מרדכי מנדבורנה זי"ע שאחת הנשים שהיו שם, חובשת לראשה קצה של פאה, במקום המטפחת שכולם היו לובשות, ואז מיד רץ אל הרה"ק מקרעטשניף זי"ע וסיפר לו שאחת הנשים הולכת עם פאה רחמנא ליצלן!!!. נחרד הרה"ק מקרעטשניף ומיד הורה לקרוא לאשה שהיתה אחת מבנותיו, ולבסוף חובר שמדובר במטפחת ארוגה העשויה מחבלים שחורים מצמר נאה. מיד צווה הרבי להביא את כל המטפחות הארוגות מהחבלים השחורים, כיון שגרמו לאברך שידמה בדתו רגע אחד שהם פאה!. ניגש הרבי לעבר תנור האש, למרות הפצרות והבטחות הנשים שלא יחזור ללבושם, ולאחר שהסביר להם את הזכיח במעשה זה, אמר להם במתק לשון קודשו: "שווה לי לשרוף אותם, למען ישמעו ויראו... שצריך להתרחק מכל חתיכה קטנה שדומה לפאה... והשליך אותם אל התנור הבוהר, ובלב כולם נחקק המעמד הנורא הזה.

הרה"ק מרן משינאווא זצוק"ל

"צריך אני לפתוח פי, ולהגיד מה שהיה קודם במחשבתי אם להגיד או לחדול, ועתה ראיתי כי מוכרח אני להגיד, כי איסור גדול יש לבנות ישראל לילך בבגדי פריצות, ובפאה נכרית, וכל איש ישראל מחוייב למחות באנשי ביתו בכל כוחו, המקום ירחם עלינו, ויסיר המכשלה הזאת מעלינו".

הרה"ק ר' אהרן ראפה בעל "שומר אמונים" זצוק"ל

כתב בצוואתו הקדושה בזה הלשון:

הנה הצדיק הקדוש ר' פנחס קאריצער אמר כך: כאשר משיח יבוא אזי יראו שהגאולה היתה תלויה ועומדת עבור שיער אחת, ובגוף כתב יד כתוב, שהכוונה היא באמת על ענין השערות שהנשים מקילות רח"ל, ואם כן בני המתוקים, איזה פנים יהיה לכם לפני משיח צדקינו, כאשר כל האבות והאמהות וכל הנשים הצדקניות יבואו יחד עם משיח, ויראו שאתם עיכבתם את הגאולה רח"ל, לאן יורקו ויליכו אתכם! על כן אני מבקש שכל אשה, חס ושלום, לא תקיל שום קולא כל דהוא... בלבישת פאה, אפילו שיער אחת! ושיהיה לכל אחד מסירות נפש על כל הגדרים וסיגים של קדושה, הן מצדו הן מצד אשתו ובניו, שלא ילכו עם... פאה. עכ"ל הצוואה.

הרה"ק מתולדות אהרן זצוק"ל

דברי קודש שאמר ביום ד' פרשת וארא תשמ"ז באסיפת התעוררות:

"צניעות היא יסוד גדול באידישקייט, שבזכותה זוכים לגדל דורות יראים ושלמים! ובזכותה זוכים שהילדים יהיו בריאים! אצלנו היהודים מחשיבים כל אשה כפי מה שהיא הולכת יותר בצניעות, אני לא מדבר מהסרת הפאות הארוכות!, [אך רעד שוין נישט פון די לאנגע שייטלעך!!!] אלא אפילו סתם פאות! [אפילו סתם שייטלעך]. עכ"ל.

דעת גדולי יהדות ספרד זי"ע ע

מרן ההיד"א זצוק"ל

בספרו "ברכי יוסף" א"יח סי' ש"ג סק"ב כתב: "יומה שהביא האי"ר משם השלטי גבורים דמתיר לנשואה גלות פאה נכרית, נעלם ממנו דהרב מהר"י קצנלבויגן – הביאו הרב באר שבע – הפליא לתמוה על זה". [זו"ל המהר"י בין דברי קודשו על מי שרוצה להתיר פאה: "לא זה הדרך ולא זו העיר! שהנחילו לנו אבותינו חכמי המשנה והגמרא והפוסקים ז"ל, מפני שהדבר פשוט הרבה יותר מביעתא בכותחא... היאך יעלה על הדעת שיהא מותר לצאת בפאה נכרית?! ... רחמנא ליצלן מהאי דעתא, כי איך יעלה על הדעת שיהא מותר להראות עצמה כאילו עוברת על דת משה... על כן אומר אני, לא תאבה לו! ולא תשמע אליו כלל ועיקר! בכל מה שכתב, כי הם דברים בטלים הבל הבליים! וכדי שלא יכשל בהם וזלתו, על כן עמדנו על מקום טעותי. עכ"ל המהר"י קצנלבויגן המובה ב"באר שבע", שאליו מצייין מרן החיד"א זי"ע נגד המתיר פאה נכרית].

מרן בעל "שדי המד" זצוק"ל

בספרו הקדי' "שדי חמד" כותב בזה הלשון:

"איך דעתי העניה נוחה בזה, ופשיטא דבמקומותינו שלא נתפשט המנהג הזה, כבר קבלו דעות האוסרים, ואסור לפרוץ גדר, וכבר כתב הרב ברך את אברהם הגי"ל, דבמקומותינו לא נשמע ולא נמצא מנהג כזה לילך הנשים בכיסוי הפארוק [הפאה] כלל!, ואם הנמצא ימצא אחת מעיר פורצת גדר, בטלה במיעוטה; וחלילה לנו למילף מקלקלתא, וכל בית ישראל נקיים!"

מִרְיָן הַסָּבָא קְדִישָׁא ר' שְׁלֵמָה אֱלִיעֶזֶר אֶלְפֵנְדֵרִי זִצְקוֹל:

...והזכורני דבימי חורפי בהיותי בארץ מולדתי, היה אחד חושב עצמו כמי שתופס ספר שמצא מציאה סגרת השלטי גבורים דמתיר פאה נכרית, ומחכו [צחקו] עליה כל הרבנים שבאותו זמן, לפי שכבר היתה סברא זו ידועה לכל, אלא "שנדחה" קרו לה אצל חכמי ורבני הזמן דמכמה שנים, אשר על פי האמור הדבר ברור: דמאחר דכמה וכמה מהפוסקים "נדחה" קרו לה לסברת המתיר, דבודאי דנקטינן לאסור!!! ועוד נראה לעיני, דמתוך דברי השי"ס, וגדולי הראשונים, מוכח בהדיא כדברי הרב [האוסר] הנ"ל, דכתב דבהחייא דמסי שבת, דבפאה שתחת השבכה מיירי... ובעיני יפלא, איך עלה בדעתו ללמוד היתר אף לצאת לרשות הרבים, דהא ודאי מי שעושה כך שתראה עצמה בעלת שיער, הוא בתוך הבית, או בחצר לבעלה, או לקרובותיה שהם בבית או בחצר, ולא להראות עצמה בעלת שיער לכל העולם, שיראו אותה כן ברשות הרבים בעלת שיער, ויבואו לידי ההרור ומכשול, ואתמחה איך חשב לדחות בכך כדי להוציא עיניו דין מחדש כזה, שלא נמצא בשום פוסק קדמון להתייר... דבאמת אסור הפאה כמו שערה שלה!... שיש איסור פריעת ראש בפאה נכרית!

(לשונו הקדשו של מרן בשו"ת "הסבא קדישא" חלק ב' תשובה א')

מִרְיָן רַבֵּי אַבְרָהָם פְּלֶאנִי זִצְקוֹל:

"והנה כל ראש לחלי להביא לידי ההרורים רעים היינו ענין פאה נכרית, תהלה להי יתברך בגבולינו לא נמצא ולא ימצא כזאת בישראל, ויתמרמר האדם ויבכה האיש אשר נגע יראת אלוקים בלבו, מראות ברע אשר על האדם, דפשתה המספחות בערי אדום להיות יוצאות הנשים בפאה נכרית, כי הוא עוון פלילי, ודבר זה הוא גורם רעה לעשות להרבות זמה בעולם.

(לשון קודשו בספרו "ברך את אברהם" פרשת בחוקותי דף קפ"ו ע"ב)

מִרְיָן ר' יצחק אבולעפיא בעל "פני יצחק" זצוק"ל:

"נתתי לבי למען דעת איך ינהגו פה עירנו יע"א כל הני נשי דידן ללבוש פאה נכרית, הנקראת פירוק"א, לכסות שיער ראשן בפאה נכרית ולצאת בהם לחצר שלהם, ומחצר לחצר אחרת דרך רשות הרבים, בלי כיסוי "מטפחת" על ראשיהן כלל, דלכאורה נראה דהוא היפך הדין ממש!!!... הגם דהוא ז"ל [השי"ס] ס"ל הכי, מכל מקום רבים לוחמים עליו! ודחו ראיותיו בבי ידיהם קודשי, כמו שיראה הרואה, הקיפוחו בחבילות קושיות והיותו, עד שעשאוהו כטועה חי"ו, הקשו עליו ודחו דבריו לגמרי באופן שכל הפוסקים הנזכרים "נדחה" קרו להוראת השלטי גבורים ז"ל הנ"ל, ואיך נהגו נשי עירנו כוותיה, מאחר שחלקו עליו, ולא נמצא תנא דמסייע ליה כלל, וכיון דהוי מילתא דאיסורא אין לנו לסמוך עליו להתייר". [וראה חסידים התשובה, שהוא מבאר שגם השלטי גבורים לא התייר לצאת לרחוב עם פאה, רק לחצר, ולפי זה הוא לא טעה בהיתרו מעולם, כי אף פעם לא התייר לצאת עם הפאה לרשות הרבים (שו"ת "פני יצחק" חלק ששי סימן ו').

מִרְיָן ר' יעקב מוצפי זצוק"ל:

ז"ל: אודות הפירצה הנוראה שנפרצה בעוה"ר בכרם בית ישראל, שבנות ישראל מבלי ידיעת חומר האיסור, נכשלות והולכות ויוצאות ברבים בפאה נכרית, שרוב הפוסקים ראשונים ואחרונים אסרו זאת, וגדולי הפוסקים ראשונים כמלאכים יצאו בביטויים חריפים נגד זה, וכגון איסור דאורייתא! פריצות! ולוקה מן התורה! וכי, ובפרט הפאה נכרית דזמנינו, העשויות במומחיות ובשכלול רב, אשר לא שערום אבותינו, ועל זה בוודאי לא עלתה על הדעת לאף מקיל להתייר זאת!!! לזאת באנו לגלות דעתנו דעת תורה, שאיסור חמור ולצאת לחוץ בפאה נכרית!!! ודינה כשיער עצמה. וכל בעל בעמיה מחויב להשיג על בני ביתו שלא יפרצו חי"ו בזה, שלא יהיו חלילה בכלל חוטאות ומחטיאות את הרבים, וגם להשיג שתלכנה במלבושי צניעות כדת וכדין, לבל ילכד חי"ו בעוון אנשי ביתו... ויתברך בכל הברכות שבתורה... ובוכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים, ועתידין להיגאל ע"י משיח צדקנו בב"י.

(מכתב יד קדשו)

מִרְיָן ר' יהודה גרקה זצוק"ל:

לענין כיסוי הראש בפאה, - ידוע הוא שבני עדות המזרח לא היו רגילים בזה כלל ועיקר!, אלא היו מכסות ראשן במטפחת או בכובע, וזה מחדש באו מערי אירופא ב"מודה", והעושה כן אין רוח חכמים נוחה הימנו! (אור-תורה עמ' כא)

דעת גדולי הדור שליט"א

מִרְיָן הַגַּרְ"שׁ הַלְוִי וְזֶאֱזָר שְׁלִיט"א:

"בעצם המנהג של היום שהנשים יוצאות בפאה נכרית, חלילה לי לתקוע עצמי בזה, דכבר ידוע דרוב רובם של הפוסקים אין דעתם נוחה בזה, ויש מהם שאסרו זה מדין דת יהודית ממש, ועיין בתשובת באר שבע סי' י"ח, [שכתב: "שהדבר פשוט... דכשם דשיער עומה הדבוק לבשרה, מכוסה!... כן פאה נכרית!... היאך יעלה על הדעת שיחא מותר לצאת בפאה נכרית!...! רחמנא ליצלן מהאי דעתא, כי איך יעלה על הדעת שיחא מותר להראות עצמה עוברת על דת משה!"]

(ישיבת הלוי"ה האעי"ז סי' קצ"ג עמ' רט"ו)

ובכנס התעוררות בב"ב זעק מרן בזה"ל: איזה זיוף הוא זה כשמכסים את השערות בפאה נכרית, כי זאת ועוד מגרה היצרים יותר מהשערות עצמן...

מִרְיָן הַגַּרְ"שׁ אֱלִישֵׁב שְׁלִיט"א:

שני אברכים חשובים עלו אל מרן שליט"א, לדון עימו בעניינים שונים, ותוך כדי שיחתם פנה אחד האברכים בשאלה: מה היא דעת הרב בענין פאה נכרית. ענה לו מרן שליט"א: רוב הפוסקים אוסרים, ישנם שתיים שלוש מתירים, וגם הם לא התכוונו לפאות של זמנינו היום! [בלשונו: רוב פוסקים אסרו, עס איז דא צוויי דריי מתירים, און זיי מיינען אויך נישט היינטיגע.].

מִרְיָן הַגַּרְ"ח קנייבסקי שליט"א:

הגאון בעל המחבר ספר "דת משה וישראל" נכנס בקודש אל מרן שליט"א ושאלו מה דעתו בענין פאות זמנינו? ענה לו מרן שליט"א: פאה הזומה לשיער, זה סבא פשוטה, שבחאי אסור, אפילו בלא ראייה, זה לא מחלוקת [וכהיום כל ייצרני הפאות מעידים שאין כיום מציאות של פאה שאינה דומה לשיער, ופאה כזאת אסורה לכו"ע].

מִרְיָן הַגַּרְ"שׁ אויערבאך שליט"א:

קטע מתוך מכתב שכתב מרן שליט"א, ביי"ח טבת תשנ"ו: והנני מעיד בזה, כי כן היה דעתו ורצונו של אאמ"ר גאון ישראל ז"ל ששני ישראל יכסו ראשן במטפחת. וגם ראיתי אני את עצרו הגדול של אאמ"ר ז"ל על הפאה הנכרית, שנתפסטה בקרב שלומי אמוני ישראל, ה' ירחם. ואי לזאת הנני מצטרף, כיהודה ועוד לקרא, לחזק ולאמץ את הני גבורי כח, המתעוררות להחליף מפאה נכרית למטפחת, ומברך בברכת התורה מקרב לב, בבני, חי, ומוזני רויח, ובריות גופא, וכל מיילי דמיטב והנני חותם למען קדושת וטהרת ישראל שמואל באאמ"ר גאון ישראל מוה"ר שלמה זלמן ז"ל הכי"מ אויערבאך

מִרְיָן הַגַּרְ"י ליפקוביץ שליט"א:

התבטא בזה"ל: "נכון שהיום לא הולכות הנשים בגילוי ראש, אבל גם כיסוי ראש אי אפשר לכנות את זה!!!"

מִרְיָן הַמְשִׁינָה הַגַּהֲצִ' ר' דן סגל שליט"א:

מתוך דרשת חיוק שנשא בבני-ברק: באים אצלי הרבה, ואומרים לי, שיש להם נסיונות ומכשולים, מהפאות והלבוש של הנשים החדריות, יותר מהחלוניות, לאן הגענו, איזה הפקרות... נורא נוראות, מה שהיום הולך, עושים תיקון בזה, ותיקון בזה, ותיקון בזה, אבל העיקר זה לנשת למהות האדם, הולכים סחור סחור ולא ניגשים אל הנקודה! אבל זוהי הנקודה - צניעות! שהרי על זה הרי נורא מה שכתוב, פה מונחים כל הברכות, כל ההצלחות.

השקט שלאחר הסערה:

בירור וסיכום הלכתי בנוגע לכשרות פיאות זמננו

עדיין נגנזו דבריו זכרונות תולדות עם ישראל, עת סערו הרוחות ברחבי העולם היהודי עקב פירסום הידיעה, שכתוצאה מביוריים והקירות, נתגלה ונחשף ששערות הפיאות הנמכרות בזמנינו מקורן מ"תקורות עבודה זרה", ובעקבות כך יצאו כל פוסקי דורינו בפסק הלכה ברור וגורף לאסור לחלוטין כל שימוש והנאה מהפיאות, ואף פורסם ע"י כל גדולי דורינו וירצו שלא יפרצו יבורר ויבורק "מקור" שערות הפיאות - שנלקחו ממקורות כשרות - היא האיסור בתוקף!

והנה עד עתה (כשלוש שנים לאחר פירסום החשש הנ"ל), עדיין אין פוסק או רב מכל אלו שאסרו בשעתנו את הפיאות - משום חשש של "תקורות עבודה זרה" - שהודיע על הסרת חשש זה מעל פיאות זמננו, כך דאליבא דכל פוסקי וגדולי דורנו, שאסרו בשעתם את פיאות זמנינו עדיין עומד האיסור החמור בתוקפו כמקדם ואין שום היתר להשתמש בכל סוג פיאות שהיא - עקב החשש הנ"ל !!!

ואף הפיאות הנמכרות כיום תחת השגחת הכשרים שונים, התברר לאחר מעקב ממושך, שאין אף מערכת כשרות אחת - גם מאלה המעניקים את התעודות הכשרות לייצור ומכירת הפיאות זמננו - שגנזהים על כליי ההשגחה המינימליים הדרושים לגבי החששות החמורות הנ"ל. ואשר לכן ברור ופשוט הדבר שלא נוכל להסתמך על שום חותמת כשרות⁽¹⁾, כל זמן שלא יבוצע בדיקה עצמאית וקפדנית ב-100% על כל פיאות שהיא, משעת גזירה ועד גמר כל שלבי הייצור והשווק⁽²⁾.

***

בנוסף לחששות הנ"ל, הרי שכהיום כשרובם ככולם של פיאות זמנינו הם באופן פרוץ נורא (אשר כידוע שגם המתירים בעבר, אוסרים כזאת), רובץ על נותני החותמת להכשרת השרץ, אחריות מלאה גם על פירצת נדרי הצניעות, שנגרם עקב חסותן - תוך גושפנקת חותמת כשרות, ועתידיים הם לתת את הדין.

(1) כי אף אם היה מדובר בחשש קטן מאוד, הרי שפסק דאורייתא לחומרא.

(2) כי הפיאות הנמכרות כ-100% סינטי, נמצא בן - ע"י בדיקות מעבדה - שיער החי הביורים לביה ובפניו וכו', כך שאפילו אם מדובר בתרבות של אחיזים קטנים, הרי דיוק שכתקורות ע"ז לא מטבטל האיסור אפילו באלף, ולכן לא נוכל להסתמך על שום תווית תל שום חותמת כשרות, כי אם בבדיקה עצמאית - בלתי תלוי.

מתפרסם ע"י גדולי הרבנים והסאבים את ממשל ע"ז תהא בא"י ובטלם, לתועלת הרבים ולאשרשי מאיסורא (עפ"י המבואר במהד"ק "תפץ חיים" הלכות לשון הרע כלא י.א.)

דפוס חדר

מתן מכתב דבי משה שמרנברג שליט"א
ראב"ד ירושלים עה"ק ת"ו
בס"ד יום חמישי כ"א סיון תשס"ד
לאחר שכל גדולי התורה ובתי דינים אסרו שיער הודו ופסקו שפיאות עם נדנד חשש ע"ז - אסור! ובנות ישראל קידשו שם שמים ושמעו בקולם. ובאו ועדי כשרות ועסקנים ומעניקים אישור להרבה סוגי פיאות בלי בירור מספיק ואפילו למפרע מבזים התורה וגורמים חילול ה' שאין כמוהו.
ואשה כשרה וצנועה לא תקבל חי"ו היתרים הללו, רק תתרחק מעבודה זרה ותקבל על זה שכר רב שתפלותיה נשמעות ומקדשת שם שמים.
בטוח אני שאשה כשרה לא תקבל פיתויים להיתרים אלו ותזכה לבנים צדיקים ולראות כבוד ה' בעולמה בביתא משי"ח צדקנו בקרוב.
המצפה לרחמי שמים משה שטרנברג